

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบันเป็นไปอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ได้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต และความเป็นอยู่ของมนุษย์อย่างมากมาทั้งในปัจจุบันและในอนาคต สภาพการณ์ปัญหาต่าง ๆ ของโลก ย่อมส่งผลกระทบต่อชนานาอารยประเทศ อันเป็นสมาชิกของสังคมโลก ซึ่งรวมทั้งประเทศไทยด้วยเช่นกัน ความซับซ้อนของปัญหาและปรากฏการณ์ต่างๆ ในปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่า โลกในยุคปัจจุบันเป็นโลกของความขัดแย้ง (World of Paradox) (ชัยวัฒน์ และคณะ. 2543) ความรุนแรงของผลกระทบดังกล่าวจะมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชากรในประเทศนั้นๆ เป็นสำคัญ กล่าวคือ หากประเทศใดมีประชากรที่มีคุณภาพก็ย่อมสามารถนำพาประเทศชาติรอดพ้นจากวิกฤติการณ์ดังกล่าวได้ และในทางตรงกันข้าม หากประเทศใด ประชากรขาดคุณภาพก็ยากที่จะฝ่าฟัน ให้หลุดพ้นจากวิกฤติการณ์ดังกล่าวได้ ซึ่งเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพของประชากร คือ การจัดการศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ แต่การจัดการศึกษาในระยะสองสามทศวรรษที่ผ่านมา มีความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงการศึกษาอย่างมากมา สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามที่จะมุ่งสู่ความเป็นเลิศ เกิดการแข่งขันขึ้นในระดับบุคคลและประเทศชาติ เพื่อให้มีคุณภาพระดับมาตรฐานสากล สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ ด้วยฐานคิดดังกล่าว การศึกษาจึงมีโครงสร้างของการจัดกิจกรรมที่มุ่งสู่การแข่งขันเป็นสำคัญ เมื่อพิจารณาอย่างผิวเผินจะเห็นว่าเป็นเรื่องที่ดี แต่หากพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบแล้ว พบว่า การศึกษาที่มุ่งแข่งขัน ซึ่งมีผู้แพ้ผู้ชนะได้ครอบงำผู้คนและสังคมไทย ทำให้เกิดการแก่งแย่งชิงดีชิงเด่น เกิดการเอาเปรียบ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้ง ซึ่งจากการทบทวนสถานการณ์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ฉบับที่ 1 เป็นต้นมา ในด้านสภาพการณ์ทางสังคม พบว่า คุณภาพของคนซึ่งเป็นปัจจัยหลักของการพัฒนายังมีคุณภาพไม่สอดคล้องกับทิศทางและการพัฒนาของประเทศ สถาบันหลักทางสังคม มีบทบาทน้อยลงในการเป็นทุนทางสังคม โดยเฉพาะสถาบันทางครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันหลักที่บ่มเพาะเยาวชนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีแนวโน้มอ่อนแอลงมาก สถาบันการศึกษา ยังหล่อหลอมเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดีของสังคมได้ไม่เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง คนไทยยังมีภูมิคุ้มกันในการรับมือกับกระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้น้อย

(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549 : 4-5) ด้วยเหตุปัจจัยดังกล่าว สังคมไทยในปัจจุบันมีแนวโน้มของความขัดแย้งที่รุนแรงเพิ่มขึ้น ทั้งในระดับบุคคลและสังคม ปัญหาต่าง ๆ มีพลวัตเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมาย อาทิ ปัญหาความยากจนและช่องว่างระหว่างคนจนกับคนรวย ปัญหาการแย่งชิงทรัพยากร ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มคนต่าง ๆ ปัญหาการแบ่งขั้วทางการเมืองอย่างชัดเจน ปัญหาการแบ่งพรรคแบ่งพวกในสังคม ปัญหายาเสพติด ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และโดยเฉพาะปัญหาการก่อการร้ายใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้น ซึ่งประเวศ วะสี (2548 : 2) ได้สรุปสาเหตุความขัดแย้ง และความรุนแรงของประเทศไทยว่า เกิดจากปัจจัย 5 ประการ คือ

1. แนวทางการพัฒนาของโลก เน้นวัตถุนิยม เน้นความโลภ เน้นการขับเคลื่อนด้วยโลกจริต อันนำไปสู่การแย่งชิงการทำลายกัน การแตกความสามัคคีกัน
2. การปกครองที่รวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลาง ขาดความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่น ทำให้เกิดความขัดแย้งกับชุมชนท้องถิ่น
3. ขาดความเป็นธรรมทางสังคม คนไม่ได้รับการยอมรับในศักดิ์ศรี และความเป็นคนอย่างเท่าเทียมกัน
4. กระแสความขัดแย้งหลักระหว่าง อเมริกากับโลกอิสลาม
5. การศึกษาไทยไม่เข้าใจเรื่องมนุษย์ เอาวิชาเป็นตัวตั้ง ระบบการศึกษาไทย เป็นระบบศึกษาที่อยู่นอกสังคมไม่รู้ร้อนรู้หนาวกับสังคม ไม่รวมทุกข์ร่วมสุข ไม่รวมแก้ปัญหาของสังคม

สภาพการณ์ของสังคมเช่นนี้ เป็นภาพสะท้อนของสังคมที่ไม่พร้อมรับมือกับความขัดแย้งที่ดำรงอยู่ในสังคม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า สังคมไทยมิได้เป็นสังคมที่สุขสงบ ปราศจากความรุนแรง แต่เป็นสังคมที่มีความรุนแรง ดำรงอยู่ในทุกระดับสังคม การที่จะนำสังคมไปสู่สันติภาวะได้นั้น สังคมจำเป็นต้องสร้างเครื่องมือ บุคลากรและองค์ประกอบที่จำเป็น ซึ่งเกื้อกูลให้สังคมเกิดความสมานฉันท์และเกิดความสันติสุขขึ้น

เครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งเพื่อให้เกิดสันติภาวะของสังคมดังกล่าว คือ การจัดการศึกษาที่พัฒนาคนเข้าใจสิ่งแวดล้อมและสังคมให้อยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข เพราะที่จริงความสำเร็จของมนุษย์ คือ การแก้ปัญหาของสังคม เพื่อให้ชีวิตมนุษย์ดีขึ้น มีความสุขขึ้น สังคมมีสันติสุขด้วยตลอดจน การขยายความหมายไปถึง การสร้างโลก สร้างสภาพแวดล้อมที่ร่มเย็นรื่นรมย์ขึ้น (พระธรรมปิฎก. 2540 : 8-27) การพัฒนาคนที่แท้จริงจะต้องช่วยประสานประโยชน์ระหว่างคนในสังคมรวมทั้งธรรมชาติให้เข้ากันได้อย่างกลมกลืนและเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ถ้าสิ่งที่ดีงามแก่ชีวิตหนึ่งก็ย่อมดีงามต่อชีวิตหนึ่งด้วย และอะไรที่ดีต่อมนุษย์ก็ย่อมดีต่อสังคมและธรรมชาติด้วยเช่นกัน

จึงจะนับว่าเป็นความสำเร็จของการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานในโอกาสต่าง ๆ เช่น .....ความสามัคคีปรองดองเป็น อันหนึ่งอันเดียวกัน กับความรักใคร่เผื่อแผ่ช่วยเหลือกันฉันญาติพี่น้อง สองประการนี้ คือ คุณลักษณะสำคัญของไทย ที่ช่วยให้ชาติบ้านเมืองอยู่รอดเป็นอิสระ และเจริญมั่นคง มาตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบัน..... (พระราชดำริ พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย เนื่องในวันขึ้นปีใหม่ 2532) .....ความสามัคคี เป็นคุณสมบัติประจำตัวของคนไทย ที่ได้บรมสืบทอดกันมาแต่บรรพบุรุษโดย ไม่ขาดสาย ทั้งนี้ เพราะคนไทย ทราบตระหนักว่า หมู่คณะที่มีความสามัคคีแน่นแฟ้นสมบูรณ์ ย่อม มีกำลังกล้าแข็งทั้งในการคิดและการปฏิบัติ..... (พระบรมราโชวาท พระราชทานในการประชุม ใหญ่ สามัคคีสมาคม 26 ก.ค. 2534) .....บ้านเมืองไทย สามารถฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ ได้โดยดี เพราะว่าจิตใจสามัคคีและแสดงออกซึ่งสามัคคี ถ้าทราบใดเรารักษาความสามัคคีความเห็นอกเห็น ใจซึ่งกันและกันไว้ได้ เราก็จะอยู่ได้อย่างมีความสุขตราบนั้น... (พระราชดำริ พระราชทานแก่ คณะประชาชน จ.ราชบุรี พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน 26 พ.ย. 2531) เป็นต้น

นอกจากนี้ยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับชาติของประเทศไทย พ.ศ. 2550 ต้องการให้สังคมไทย เป็นสังคมที่พึงปรารถนา คือ สังคมที่ดีงาม และอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน ซึ่งหมายถึง เป็นสังคมแห่ง ความพอเพียงและสันติ มีเศรษฐกิจพอเพียง ไม่ทอดทิ้งกัน มีความเป็นธรรม มีวัฒนธรรม มี คุณธรรม มีความเข้มแข็งของสังคมและสามารถรักษาความสมดุลในตัวเอง และกับโลกภายนอก ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง (กระทรวงการพัฒนาระดับชาติและความมั่นคงของมนุษย์. 2549 : 7-13) รวมทั้งเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559) ได้กำหนดไว้ว่าให้คนไทยมี ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เก่ง ดี มีความสุข ให้สังคมมีความเข้มแข็งและมีคุณภาพใน 3 ด้าน คือ เป็นสังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมสมานฉันท์เอื้ออาทรต่อกัน (สันติภาพ. 2546 : 47-48)

จากกรอบแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาควรมีรูปแบบที่มุ่งพัฒนา คุณลักษณะของผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ กล่าวคือ เป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข ซึ่ง หมายถึง ต้องเป็นทั้ง คนเก่ง และดี ด้วย จึงจะทำให้สังคมเกิดความสงบสุขได้ในที่สุด และการที่ จะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคม เกิดความรัก ความสามัคคีปรองดองกัน มีเมตตาให้คุณค่า แก่คนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก คุณลักษณะดังกล่าว เรียกว่า เป็นสังคมแห่งความสมานฉันท์เอื้ออาทรต่อกัน นั้น จึงควรต้องปลูกฝังสร้างเสริมคุณลักษณะแห่ง ความสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นกับตัวบุคคล จึงจะนำไปสู่สังคมที่สมานฉันท์ได้ในที่สุด ซึ่งประเวศ วะสี (2548 : 2) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะดังกล่าวเป็นทั้งวิธีการและเป้าหมายโดยเฉพาะในระดับปัจเจก

บุคคลต้องสร้างให้เป็นบุคคลที่มีความสมานฉันท์ คือ การเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นคน รวมทั้งการมีความกรุณา รู้จักขอโทษ รู้จักให้อภัยซึ่งกันและกัน ซึ่งไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม (2549 : ออนไลน์) ได้กล่าวถึง การพัฒนาจิตสำนึกและระบบคิดของบุคคลจนนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติ และเกิดเป็นวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

อย่างไรก็ตาม คุณลักษณะความสมานฉันท์ของบุคคลและรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดคุณลักษณะดังกล่าวยังไม่มีรูปธรรมหรือแนวทางที่ชัดเจน การที่จะปลูกฝังหรือสร้างเสริมคุณลักษณะดังกล่าวได้อย่างตรงเป้าตรงประเด็น จึงควรที่จะต้องมีการศึกษาวิจัยกันอย่างเป็นระบบเพื่อให้การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเป็นไปตามเจตนารมณ์ของสังคมและประเทศชาติต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของความสมานฉันท์ของเยาวชนไทย รวมทั้งรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถปลูกฝังสร้างเสริมคุณลักษณะดังกล่าวได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลัก คือ เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความสมานฉันท์ให้กับเยาวชนไทย โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะความสมานฉันท์ของเยาวชนไทย
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความสมานฉันท์ของเยาวชนไทย
3. เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความสมานฉันท์ของเยาวชนไทย
4. เพื่อขยายผลการใช้รูปแบบการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความสมานฉันท์ของเยาวชนไทย

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย ในครั้งนี้ สามารถแบ่งออกตามวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้
 ระยะเวลาที่ 1 การศึกษาคุณลักษณะความสมานฉันท์ของเยาวชนไทย

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะความสมานฉันท์

2. ผู้ทรงคุณวุฒิทางการเสริมสร้างคุณลักษณะความสมานฉันท์ในสังคมไทย

และเยาวชนไทยใน 4 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้
 รวมทั้งสิ้น จำนวน 30 ท่าน

1.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการปลูกฝัง สร้างเสริม
 คุณลักษณะความสมานฉันท์ของเยาวชนไทย

1.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ใช้ระยะเวลา ตั้งแต่ เดือนตุลาคม 2550 ถึง เดือนมีนาคม 2551 รวม 6 เดือน

1.4 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คุณลักษณะความสมานฉันท์ของเยาวชนไทย

ระยะเวลาที่ 2 การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความสมานฉันท์ของ
 เยาวชนไทย

2.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการ
 ปลูกฝังสร้างเสริมคุณลักษณะความสมานฉันท์ของเยาวชนไทย และผู้ทรงคุณวุฒิทางการ
 พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งสิ้น จำนวน 22 คน

2.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อ
 ปลูกฝังสร้างเสริมคุณลักษณะความสมานฉันท์ของเยาวชนไทย

2.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ใช้ระยะเวลา ตั้งแต่ เดือนเมษายน 2551 ถึง เดือนกันยายน 2551 รวม 6 เดือน

2.4 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความสามัคคีของเยาวชนไทย

ระยะที่ 3 การทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความสามัคคีของเยาวชนไทย

3.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ / อุทัยธานี / ชัยนาท ซึ่งเป็นพื้นที่ของผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่อยู่ จำนวน 1 โรงเรียน

3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความสามัคคีของเยาวชนไทย

3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ใช้ระยะเวลาในการทดลอง และทำการประเมินและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 1 ภาคเรียน ได้แก่ ภาคเรียนที่ 2 ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2551 ถึง เดือน มีนาคม 2552 รวมทั้งสิ้นจำนวน 6 เดือน

3.4 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ได้แก่

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความสามัคคีของเยาวชนไทย
  - 2.1 คุณลักษณะความสามัคคีของผู้เรียน
  - 2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความสามัคคีของเยาวชนไทย

ระยะที่ 4 การขยายผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความ
สมานฉันท์ของเยาวชนไทย

4.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะครู – อาจารย์ และ
นักเรียนของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ / อุทัยธานี / ชัยนาท จำนวน 50 คน

4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้าง
คุณลักษณะความสมานฉันท์ของเยาวชนไทย

4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ใช้ระยะเวลา ตั้งแต่เดือน เมษายน 2552 ถึง เดือน กันยายน 2552 รวม 6 เดือน

4.4 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ได้แก่

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความสมานฉันท์ของเยาวชน
ไทย
2. ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความ
สมานฉันท์ของเยาวชนไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แบบแผนโครงสร้างในการจัดการเรียนการสอนที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นกระบวนการสร้างเสริมจิตลักษณะให้แก่ผู้เรียนโดยมีองค์ประกอบของ
รูปแบบ คือ หลักการของรูปแบบ เป้าหมายของรูปแบบ ขั้นตอนของรูปแบบ การวัดและการ
ประเมินผล และการนำรูปแบบไปใช้

คุณลักษณะความสมานฉันท์ หมายถึง คุณลักษณะในตัวบุคคลที่สะท้อนให้เห็นถึงความ
ร่วมมือร่วมใจหรือความสามัคคี ความพอใจร่วมกัน การเคารพซึ่งกันและกัน การช่วยเหลือเกื้อกูล
กัน ความไม่เห็นแก่ตัว หรือมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม มีความเห็นพ้องต้องกัน

ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความสมานฉันท์
หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนอันเกิดจากการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ
ความสมานฉันท์ ซึ่งแบ่งออกเป็น คุณลักษณะความสมานฉันท์ ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตาม
รูปแบบ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามรายวิชาต่าง ๆ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ได้โครงสร้าง (Structure) ของตัวแปรและวิธีการวัดและประเมินคุณลักษณะความสมานฉันท์ของเยาวชนไทย
2. ทำให้ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความสมานฉันท์ของเยาวชนไทย
3. เป็นแนวทางให้ครู อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความสมานฉันท์ของเยาวชนไทย
4. ทำให้ได้สารสนเทศในการวางแผนและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความสมานฉันท์ของเยาวชนไทย